

## แบบรายงานผล

การตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

รอบที่ 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

นโยบายการตรวจฯ : การลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

## ประเด็น 2.3 : พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม

## 1) การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่

หน่วยงานทางการศึกษาเชียงรายได้มีการดำเนินการสรุปดังนี้

1. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัยสอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่น
2. จัดตั้งศูนย์แนะแนวประจำเขตพื้นที่การศึกษา
3. โรงเรียนขยายโอกาสและโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น
4. พัฒนาคำรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยการอบรมผ่านระบบ Online ดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินระบบ School Health Hero และบูรณาการ การทำงานร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่

โดยมีปัญหา คือ หน่วยงานทางการศึกษาจัดสรรอัตรากำลังครูวิชาเอกแนะแนวเพิ่มเติม หรือประสานศิษย์เก่าเพื่อแนะแนวทางการศึกษา ขอรับการสนับสนุนอุปกรณ์และสื่อการสอนการจัดการเรียนรู้แบบ STEM Educationจากหน่วยงานอุดมศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนเข้ารับการอบรมการจัดการเรียนรู้แบบ STEM Education

ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลให้สามารถแก้ไขปัญหา คือ หน่วยงานทางการศึกษา จัดสรรอัตรากำลังครูสาขาแนะแนวให้ครบทุกโรงเรียน โรงเรียนสนับสนุนในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้แบบ STEM Education ในทุกด้าน และบุคลากรมีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้แบบ STEM Education โดยควรมีการส่งเสริมการขับเคลื่อนนโยบาย ดังนี้

1. ควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการ
2. ควรจัดสรรบุคลากรผู้มีความรู้ ความสามารถด้านการแนะแนวโดยเฉพาะ ประจำศูนย์แนะแนวของเขตพื้นที่การศึกษา
3. ระบบ School Health Hero ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถดูรายละเอียดของนักเรียนที่คัดกรองได้
4. ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนหลักการจัดการเรียนรู้แบบ STEM Education ให้ครอบคลุมทุกระบบทั้งการพัฒนาครูการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และกระบวนการเรียนรู้
5. การส่งเสริมความสามารถด้าน Soft Skill กับนักเรียนสามารถเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. ควรมีงบประมาณในการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา
7. ควรมีการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม (Social and emotional learning หรือ SEL) เพื่อส่งเสริมนักเรียนในด้านสุขภาพจิต

## 2) ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ ตามจุดเน้นที่ 2.3

### 2.1) การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ให้มีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน

#### ท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดดำเนินการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในทุกปีการศึกษา
2. พัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจในการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะที่เหมาะสมตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน
4. ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นปรับปรุงหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ให้มีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน
5. ส่งเสริมให้จัดทำรายวิชาเพิ่มเติมที่สามารถนำไปประกอบอาชีพในอนาคตได้
6. ส่งเสริมให้โรงเรียนนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้
7. นิเทศติดตามการจัดการศึกษาในประเด็นหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา
8. มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
9. ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา สร้างนวัตกรรมใหม่ๆ เช่น การทำโครงการ สิ่งประดิษฐ์ คนรุ่นใหม่ งานวิจัย/สัมมนาต่างๆ โดยบูรณาการ STEM Education มาใช้ในการดำเนินงาน
10. ความสามารถด้าน Soft Skill โดยผ่านกิจกรรม ออท.(องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี) ภายใต้ 5 กิจกรรมหลัก คือ กิจกรรมทักษะชีวิต กิจกรรมทักษะวิชาชีพกิจกรรมสานสัมพันธ์ชุมชน กิจกรรมส่งเสริมธุรกิจและออมทรัพย์และ กิจกรรมพัฒนาความเป็นผู้นำ

### 2.2) การจัดให้มีระบบแนะแนวผู้เรียน (Coaching) ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

#### สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. ให้โรงเรียนในสังกัดจัดระบบแนะแนวตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบแนวทางการเรียนและเป้าหมายชีวิตที่ตนเองชอบสามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอดระยะเวลาการเรียนจนสามารถปรับเปลี่ยนตนเองให้เหมาะสมกับการเรียนและประสบผลสำเร็จในชีวิตตามความเหมาะสมของผู้เรียน

2. ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษา และวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดกิจกรรมการแนะแนวการศึกษาต่อทั้งสายสามัญและสายอาชีพ สำหรับนักเรียนที่จะจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

3. จัดตั้งศูนย์แนะแนวประจำเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโดยดำเนินการอย่างเป็นระบบ ในรูปแบบคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การศึกษาในการดำเนินการร่วมกับกลุ่มโรงเรียน ๑๖ กลุ่มโรงเรียน อย่างหลากหลาย

4. กำหนดให้ทุกโรงเรียนมีครูและบุคลากรที่รับผิดชอบหรือทำหน้าที่ครูแนะแนวอย่างน้อยโรงเรียน ละ 1 คน

5. ประชุมผู้บริหารและครูแนะแนวเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ขั้นตอน ปฏิทินการดำเนินโครงการแนะแนว เพื่อสร้างความเข้าใจให้เห็นถึงความสำคัญและตระหนักในการดำเนินงานแนะแนวการศึกษาในโรงเรียน

6. ส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่เหมาะสมและมีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตผู้เรียนอย่างแท้จริง รวมถึงให้มี หลักสูตรที่ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน ให้มีรายได้ระหว่างเรียนจบแล้วมีแนวทางการ ประกอบอาชีพที่เหมาะสมโดยมีการดำเนินงานร่วมกับสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ๒๐ เชียงราย สำนักงาน ตรวจเงินแผ่นดินดำเนินงานขับเคลื่อนโครงการเพื่อทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียน ต่อหลังจากจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

7. ส่งเสริมให้มีโรงเรียนแนะแนวต้นแบบของสำนักงานเขตพื้นที่

8. ส่งเสริมให้มีโรงเรียนต้นแบบเยาวชนเพื่อนที่ปรึกษา (YC)

9. มีศูนย์แนะแนวอาชีพประจำเขตพื้นที่การศึกษา

10. ดำเนินการขอความอนุเคราะห์ความร่วมมือกับสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย เพื่อเป็นส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความประสงค์ศึกษาต่อสายวิชาชีพสามารถ วางแผนการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ ตามความสามารถความถนัด และความชอบ ของตน

11. ครูทุกคน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจนมีมาตรฐานคุณภาพ และมีหลักฐานการทำงาน ที่ตรวจสอบได้กระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีองค์ประกอบ 6 ประการ คือ

(1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

(2) การคัดกรองนักเรียน

(3) การเยี่ยมบ้าน เยี่ยมหอพัก

(4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา

(5) การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน

(6) การส่งต่อ

12. สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนรองรับโรงเรียนมัธยมในระบบทวิศึกษาและมีการจัดการเรียน การสอนหลักสูตรระยะสั้นกับโรงเรียนมัธยมศึกษาใกล้เคียง

13. มีการทำความร่วมมือกับโรงเรียนขยายโอกาสและโรงเรียนมัธยมศึกษาในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นโดยการสำรวจความต้องการของโรงเรียนที่นักเรียนมีความสนใจในการเรียนสายอาชีพ ทั้งส่งครูไปสอนและรับส่งนักเรียนมาเรียนในวิทยาลัยและมีการแนะแนวการเรียนต่อสายอาชีพ

### 2.3) การส่งเสริมนวัตกรรมการเรียนรู้แบบ STEM Education ที่มุ่งเน้นทักษะการปฏิบัติจริง (Active Learning) และความสามารถด้าน Soft Skill

1. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษาที่เน้นการปฏิบัติจริงผ่านการเรียนรู้แบบบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณิตศาสตร์และการงานอาชีพ

2. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนสร้างสรรค์ผลงานด้านสะเต็มศึกษาผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมโครงการ ชุมนุม ชมรมต่างๆ

3. ส่งเสริมผู้บริหารและครูโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายของโครงการได้นำกิจกรรมแล้วแนวนโยบายมาเป็นแนวในการจัดกิจกรรมและขับเคลื่อนในสถานศึกษาและสามารถนิเทศติดตามประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สะเต็มศึกษา (STEM Education) ในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ครูวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และคอมพิวเตอร์ ผู้บริหารโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ ได้ฝึกอบรมปฏิบัติการ (STEM Education) ในระบบ Online ผ่านระบบ TEPE Link สู่อระบบ IPST โดยให้ครูวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และคอมพิวเตอร์ผู้บริหารโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ทำให้สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา (STEM Education) ในสถานศึกษาได้อย่างเต็มที่และเต็มศักยภาพ

5. พัฒนาครูวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และคอมพิวเตอร์ พัฒนาความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนโดยการอบรมทางไกลตามแนวทางสะเต็มศึกษาด้านองค์ความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา (STEM Education) ทำให้สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา (STEM Education) ซึ่งครูมีแผนการจัดการเรียนรู้มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ มีนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น คู่มือแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสะเต็มศึกษาหนังสือประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสะเต็มศึกษา ครูมีสื่อ นวัตกรรมประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการจัดทำโครงงานวิทยาศาสตร์ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษาทำให้มีผลงานของผู้เรียนด้านสะเต็มศึกษาในสถานศึกษา

6. ครูวิทยาศาสตร์และศึกษานิเทศก์ได้เข้าร่วมประชุมวิชาการระดับชาติ เกี่ยวกับ การยกระดับคุณภาพการศึกษาวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้มาถ่ายทอดให้กับเพื่อนครูและศึกษานิเทศก์ด้วยกันและนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา(STEM Education) ในสถานศึกษา

7. ส่งเสริมและคัดเลือกผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ดีเด่นเพื่อเข้านำเสนอในการประชุมวิชาการระดับชาติการยกระดับคุณภาพการศึกษาวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน

8. การนิเทศ กำกับติดตามสถานศึกษาที่ จัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา (STEM Education) ได้มีการนิเทศ กำกับติดตามการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา (STEM Education) ในสถานศึกษาผลปรากฏ

ว่าโรงเรียนได้นำกิจกรรมสะเต็มศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย และอย่างต่อเนื่อง

9. ดำเนินโครงการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผ่านกิจกรรมส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิทยาการคำนวณ สะเต็มศึกษา วิทยาศาสตร์พลังสิบและการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโครงการอัจฉริยะเกษตรประณีตในโรงเรียน และกิจกรรมการประกวด สื่อนวัตกรรมและกระบวนการปฏิบัติที่เป็นเลิศ และเป็นแบบอย่างได้ (Best Practice) เพื่อให้ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้อย่างมีคุณภาพซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจจนเกิดทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

10. มีโครงการการสร้างเสริมกระบวนการทัศน์ใหม่ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกระบวนการสร้างสุข (I CARE) เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนขนาดเล็ก ปีงบประมาณ 2567

11. กิจกรรมการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการและเทคโนโลยีการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้การออกแบบและเทคโนโลยีวิทยาการคำนวณ

12. นิเทศ ติดตาม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่นโครงการห้องวิทยาศาสตร์พลังสิบ, ห้องเรียน (SMT) โรงเรียนในโครงการอารยะเกษตรประณีต (STI), STEM, STEAM, BCG, STEAM Innovation

#### 2.4) การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของผู้เรียน

1. การดูแล ส่งเสริม สนับสนุนนักเรียนทุกกลุ่มโดยการนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้ เพื่อการลดพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและมีปัญหานั้นอาศัยการมีส่วนร่วมจากหลายฝ่ายด้วยกัน ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ตลอดจนหน่วยงานภายนอกอื่น ๆ รวมทั้งมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างศักยภาพครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความปลอดภัยในโรงเรียน ซึ่งเป็นการสอนเพิ่มความรู้ในหลักสูตรการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาและกระบวนการคัดกรองนักเรียนเบื้องต้นสำหรับคุณครูประจำชั้นจัดกิจกรรมนักเรียนไทยรุ่นใหม่ รู้รอดปลอดภัย จากภัยคุกคาม

2. การปฏิบัติงานในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มที่ต้องได้รับการช่วยเหลือ ได้แก่ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาที่ต้องได้รับการช่วยเหลือและเยียวยาแบบเร่งด่วน ดังนี้

2.1 กระบวนการดูแลช่วยเหลือและวิธีการแก้ไขตามกระบวนการทางจิตวิทยา

2.2 การให้คำปรึกษา

2.3 ผลของการช่วยเหลือ การติดตาม ประเมินผลและการส่งต่อกลไกสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือเพื่อนนักเรียนที่ประสบปัญหาต่างๆ ทั้งในด้านการเรียนและ ปัญหาชีวิตส่วนตัวโดยใช้เทคนิคการให้คำปรึกษาและกระบวนการด้านการแนะแนว

เป็นฐานความรู้เพื่อการปฏิบัติงานโดยการดูแลชี้แนะอย่างใกล้ชิดจากครูแนะแนวมีการช่วยเหลือเยียวยาแบบเร่งด่วน ซึ่งมี 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยครูที่ปรึกษาควรทำระเบียนสะสมผลงานนักเรียนและทักษะความสามารถของนักเรียนในด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากในเวลาเรียน ทำแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ แบบประเมินคุณธรรมและจริยธรรม

ขั้นตอนที่ 2 การคัดกรองนักเรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มมีปัญหา

ขั้นตอนที่ 3 การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน คือ การจัดกิจกรรม Home room การจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนการจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียนการจัดกิจกรรมชุมชนปลอดภัยห่างไกลยาเสพติด

ขั้นตอนที่ 4 การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน คือ การให้การปรึกษาเบื้องต้น ทั้งพ่อ แม่ ผู้ปกครอง และครูผู้สอนการให้คำปรึกษาปัญหาพฤติกรรมใช้วิธีการปรับพฤติกรรมโดยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างเป็นรูปธรรม การวางแผนปรับพฤติกรรมโดยใช้หลักการเสริมแรงและการลงโทษอย่างเหมาะสมกับแต่ละบุคคล เพื่อให้พฤติกรรมพึงประสงค์เพิ่มขึ้นและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลดลงการให้เทคนิคการปรับพฤติกรรมนักเรียนการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียน

ขั้นตอนที่ 5 การส่งต่อนักเรียนเป็นกระบวนการส่งนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือและครูที่ปรึกษาได้แก้ไขปัญหานักเรียนโดยวิธีต่าง ๆ แล้วแต่นักเรียนพฤติกรรมไม่ดีขึ้นจึงต้องดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป

3. การเยียวยาจิตใจ การให้ความช่วยเหลือด้านสังคมจิตใจ แสดงความห่วงใย ใส่ใจ ให้กำลังใจและดูแลต่อเนื่องแก่ผู้ได้รับผลกระทบทางด้านจิตใจกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันโดยใช้กระบวนการช่วยเหลือตามแนวทางวิกฤตสุขภาพจิต ซึ่งได้แก่ การปฐมพยาบาลทางจิตใจ การให้การปรึกษา การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจการปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรม รวมถึงการประสานส่งต่อแหล่งช่วยเหลือทางสังคมตามสภาพปัญหาของแต่ละบุคคลเพื่อให้สามารถปรับตัวและกลับมาดำเนินชีวิตได้ตามปกติ

4. ร่วมกับมูลนิธิแพथูเฮลท์ (P2H) และสำนักสนับสนุนการควบคุมปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ (สำนัก ๒) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.)ได้จัดทำโครงการบูรณาการงานปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านสุขภาพทางเพศและสุขภาพจิตให้เยาวชนในพื้นที่จังหวัดเชียงรายโดยมีกลุ่มเป้าหมายคือครูระดับโรงเรียนขยายโอกาส

5. ดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินระบบ School Health Hero ให้แก่โรงเรียนในสังกัด โดยความร่วมมือกับศูนย์สุขภาพจิตที่ 1 ,สถาบันเด็กราชวินิต , สาธารณสุขอำเภอ , รพ.ประจำอำเภอและรพ.สต. โดยส่งเสริมให้โรงเรียนในสังกัดดำเนินการคัดกรองเด็กนักเรียนอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษาเพื่อเป็นการเฝ้าระวังและประเมินนักเรียนนำไปสู่การดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านสุขภาพจิตได้อย่างทันท่วงที

6. สร้างหน่วยงานเครือข่ายในการดูแลสุขภาพจิตของนักเรียนทั้งภายในและภายนอกพื้นที่

7. พัฒนาเครือข่ายและกลไกการทำงานแบบบูรณาการเรื่องเพศและสุขภาพจิตในพื้นที่ จังหวัดเชียงราย

8. การคัดกรองภาวะทางสุขภาพจิตในนักเรียนด้วยแบบประเมินภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

9. ขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงานที่เพียงพอในการขับเคลื่อนงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

10. บูรณาการ การทำงานร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ อาทิ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในการจัดกิจกรรมให้ความรู้ในเรื่องสุขภาพจิต เช่น กิจกรรมกาย จิตสมองการอบรมดูแลรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิตประจำภาคเรียน ซึ่งมีความสัมพันธ์กันที่สามส่วน โดยจัดกิจกรรมในรูปแบบการฝึกอบรมและ กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาดนอกโรงเรียนจิตอาสาพระราชทาน การเข้าค่ายคุณธรรม การอบรมดูแลรักษาโดยร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นแพทย์ พยาบาล ที่ทำการปกครอง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตำรวจ ทหาร และพระสงฆ์

11. ดำเนินโครงการร่วมกับ ศสจ. ของจังหวัดเชียงราย เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติด,สุขภาพจิต (วัยรุ่น วัยเรียน)

### 3) ปัญหาอุปสรรค

1. งบประมาณในการพัฒนาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจนำไปสู่การปฏิบัติค่อนข้างจำกัด
2. ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ในการฝึกวิชาชีพและขาดแคลนครูผู้สอนในการฝึกวิชาชีพ
3. ไม่มีงบประมาณในการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อแก่นักเรียนที่จะจบการศึกษา
4. ครูผู้รับผิดชอบเกษียณอายุราชการ มีการปรับเปลี่ยนโยกย้าย ขาดการส่งต่องาน
5. โรงเรียนไม่มีความพร้อมในการจัดให้เป็นศูนย์แนะแนวประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งด้าน สถานที่ งบประมาณ บุคลากรและทักษะความรู้ เป็นต้น
6. โรงเรียนระดับประถมศึกษาขาดแคลนบุคลากรที่จบวิชาเอกแนะแนว
7. นักเรียนมีความต้องการที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอขึ้นอยู่กับสภาพบริบททางสังคมและวัฒนธรรม สถานทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งสื่อทางสังคมออนไลน์ต่าง ๆ
8. เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้สะสมเต็มศึกษาค่อนข้างใช้เวลามาก
9. มีการเปลี่ยนผู้บริหารสถานศึกษา การโยกย้ายครูผู้สอนและการเกษียณอายุราชการ ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางสะสมเต็มศึกษาเป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่อง
10. งบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางสะสมเต็มศึกษาไม่เพียงพอ
11. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและรายงานความก้าวหน้าการจัดกิจกรรม (STEM Education) ในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายของสำนักงานเขตพื้นที่ฯ ยังไม่ครบทุกโรงเรียนเนื่องจากมีระยะเวลาอันจำกัดและสำนักงานเขตพื้นที่ฯที่มีกิจกรรมโครงการจาก สพฐ. จำนวนมาก และโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมมากเช่นกัน ดังนั้น ควรมีการนิเทศกำกับติดตามประเมินผลการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและรายงานความก้าวหน้าการจัดกิจกรรม (STEM Education) ในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายของสำนักงานเขตพื้นที่ฯ อย่างต่อเนื่อง
12. ผู้บริหาร ครู ต้องมีความรู้ความเข้าใจ ศึกษาวิเคราะห์และกำหนดนิยามสะสมเต็มศึกษาให้ชัดเจน สำหรับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา
13. ต้องพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนการพัฒนากิจกรรมสะสมเต็มศึกษา สื่อการสอน และการสนับสนุนต่างๆ ในการจัดหลักสูตรสะสมเต็มศึกษาในสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง

14. ครูและบุคลากรที่มีจำกัด ไม่ตรงวุฒิขาดการพัฒนาที่ต่อเนื่อง และอุปกรณ์และสื่อการสอน STEM ให้กับโรงเรียน

15. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ตามเป้าหมายที่กำหนด

16. โรงเรียนบางแห่งอยู่ในพื้นที่สูง (ถิ่นทุรกันดาร) การเดินทางค่อนข้างลำบาก สัญญาณโทรศัพท์ สัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่ครอบคลุม

17. ไม่สามารถขยายผลในระดับประถมศึกษาได้

18. ระบบ School Health Hero ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสามารถดูได้ในภาพรวมของทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่สามารถดูรายละเอียดของนักเรียนที่คัดกรองได้ต้องใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยการโทรกลับไปสอบถามที่โรงเรียน

#### 4) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในภาพรวม

1. ควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรในระดับเขตพื้นที่ที่ได้ใช้ในการดำเนินการในส่วนที่จำเป็นในการพัฒนาสถานศึกษาในสังกัด

2. ควร จัดสรรวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกวิชาชีพและแสวงหาความร่วมมือในการหาวิทยากร

3. ควรการบูรณาการของต้นสังกัดในการดำเนินงานโครงการกิจกรรมต่างๆ และการตอบประเด็นสังการต่างๆ

4. ควรสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานด้านการแนะแนวให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน

5. ควรจัดสรรบุคลากรผู้มีความรู้ความสามารถด้านการแนะแนวโดยเฉพาะประจำศูนย์แนะแนวของเขตพื้นที่การศึกษา

6. ควรให้ครูผู้สอนใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและใช้เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร

7. ส่งเสริมให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนขนาดเล็กเรื่องการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ STEM Education

8. การส่งเสริมความสามารถด้าน Soft Skill กับนักเรียนสามารถเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพแต่ต้องกำหนดในจุดประสงค์การเรียนรู้กันอย่างชัดเจน

9. เปิดการใช้งานในระบบ School Health Hero ให้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสามารถดูรายละเอียดของนักเรียนที่คัดกรองได้

#### 5) รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

ไม่มี

\*\*\*\*\*